

[Domovská Stránka](#) > ... > [Rodinné Veci a Dedenie](#) > [Výživné Na Rodinu](#) > Luxembourg

Výživné na rodinu

 Luxembursko

Autor obsahu

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Čo znamenajú pojmy „výživné“ a „vyživovacia povinnosť“ v praxi? Ktoré osoby majú povinnosť platiť výživné inej osobe?

Vyživovacia povinnosť je povinnosť, ktorú zákon ukladá osobe disponujúcej príslušnými prostriedkami, aby zabezpečila potreby inej osoby, s ktorou ju spája pokrvný alebo nepokrvný príbuzenský vzťah. Výživné sa teda môže vyplácať rôznym osobám, najmä:

- manželovi zo strany druhého manžela alebo bývalého manžela (články 212, 214 a 246 občianskeho zákonníka) alebo partnerovi zo strany druhého partnera, keď ich spája partnerstvo v zmysle zákona z 9. júla 2004, v znení zmien, týkajúceho sa právnych účinkov určitých partnerstiev, alebo zo strany bývalého partnera za určitých podmienok,
- deťom zo strany ich rodičov (články 203, 372-2 a 376-2, 376-3 a 376-4 Občianskeho zákonníka),
- otcom, matkám a ďalším predkom zo strany ich detí (článok 205 Občianskeho zákonníka),
- svokrom a svokrám zo strany ich zaťov a neviest (článok 206 občianskeho zákonníka).

Pravidlo, podľa ktorého „výživné nie je určené na uspokojovanie minulých nárokov“ znamená, že výživné je určené na zabezpečenie súčasných a budúcich potrieb, nie na úhradu výdavkov v minulosti. Toto pravidlo je právnou domnienkou (prezumpciou), ktorú možno vyvrátiť tak, že osoba oprávnená na výživné predloží dôkazy buď o tom, že sa musela zadlžiť, aby sa mohla užiť, alebo o tom, že nezostala nečinná alebo že nemohla konať.

Výživné sa nemôže započítať, pokiaľ pohľadávka, voči ktorej sa má výživné započítať, nie je takisto pohľadávkou na výživnom.

2 Do akého veku môže dieťa poberať výživné? Existujú odlišné predpisy týkajúce sa výživného, ktoré sa vzťahujú na maloleté a dospelé osoby?

Pokiaľ ide o spoločný výkon rodičovských práv a povinností, každý z rodičov bez ohľadu na to, či je zosobášený alebo nezosobášený, odlúčený alebo rozvedený, má povinnosť prispievať na výživu a výchovu detí primerane k svojim zdrojom, zdrojom druhého rodiča a k potrebám dieťaťa. V prípade rozvodu alebo rozluky, v rámci ktorých rodičia vykonávajú rodičovské práva a povinnosti spoločne alebo nie spoločne, musia rodičia naďalej spoločne prispievať na náklady na výživu a výchovu dieťaťa, pokiaľ sa v rozsudku nestanovuje inak. Tento príspevok má formu výživného a nezaniká automaticky po dosiahnutí plnoletosti dieťaťa. Môže sa vyplácať priamo plnoletému dieťaťu a môže sa prehodnotiť v závislosti od potrieb dieťaťa a od vývoja zdrojov a výdavkov každého z rodičov.

3 Mám podať návrh na určenie výživného na príslušný orgán alebo na súd? Aké sú hlavné prvky tohto postupu?

Sudca v rodinných veciach (*juge aux affaires familiales*) na okresných súdoch je sudca príslušný najmä vo veci výživného, vo veci výkonu rodičovských práv a povinností a vo veci rozvodu a rozluky.

Navrhovateľ výživného musí návrh na určenie výživného predložiť sudcovi v rodinných veciach. Ak je návrh na určenie výživného súčasťou rozvodového konania alebo konania o rozluke, sudca v rodinných veciach, ktorý rozhoduje o návrhu na rozvod alebo rozluku, rozhoduje aj o návrhu na určenie výživného.

4 Je možné podať návrh v mene príbuzného (ak áno, ktorý stupeň príbuznosti) alebo dieťaťa?

V prípadoch poručníctva (*tutelle*) alebo opatrovníctva (*curatelle*) môže poručník (*tuteur*) alebo opatrovník (*curateur*) podať návrh v mene rodiča alebo maloletého dieťaťa.

Rodič alebo rodičia vykonávajúci rodičovské práva a povinnosti voči svojmu maloletému dieťaťu môžu podať návrh v jeho mene.

Maloleté dieťa nemá právnu subjektivitu a nie je spôsobilé podať návrh samostatne, pokiaľ nie je maloletou osobou schopnou samostatne vyjadriť svoj názor za podmienok stanovených v článku 1007-50 nového občianskeho súdneho poriadku. V tomto rámci maloletá osoba schopná samostatne vyjadriť svoj názor môže prostredníctvom žiadosti podanej na okresný súd predložiť sudcovi v rodinných veciach návrh na zmenu vo výkone rodičovských práv a povinností alebo vo výkone práva styku alebo práva na ubytovanie. V tomto prípade súd uznesením vymenuje advokáta maloletej osoby v lehote pätnásť dní.

5 Ak chcem podať návrh na začatie súdneho konania, ako zistím, ktorý súd je príslušným súdom?

Miestne príslušným okresným súdom je:

1. súd v mieste bydliska rodiny;
2. ak rodičia žijú oddelene, súd miesta bydliska rodiča, s ktorým obvykle žijú maloleté deti v prípade spoločného výkonu rodičovských práv a povinností alebo súd miesta bydliska rodiča, ktorý sám vykonáva tieto práva;
3. v ostatných prípadoch súd v mieste, v ktorom má pobyt osoba, ktorá nezačala konanie.

V prípade spoločného návrhu je príslušný súd v mieste bydliska jednej alebo druhej strany podľa ich výberu.

Keď sa však spor týka výlučne výživného medzi manželmi, príspevku na výživu a výchovu dieťaťa, uspokojovania potrieb rodiny alebo naliehavých a predbežných opatrení v prípade zániku registrovaného partnerstva, príslušným súdom môže byť súd miesta bydliska manžela alebo bývalého oprávneného partnera alebo rodiča, ktorý má hlavnú zodpovednosť za deti, a to aj plnoleté.

Miestna príslušnosť sa určuje podľa bydliska v deň podania návrhu alebo v prípade rozvodu v deň podania pôvodného návrhu.

Ak je návrh na určenie výživného súčasťou rozvodového konania, príslušným súdom je súd, na ktorý bol podaný návrh na rozvod.

6 Musím ako navrhovateľ podať návrh na súd prostredníctvom tretej osoby (napr. právneho zástupcu, ústredného alebo miestneho orgánu atď.)? Ak nie, aký postup sa uplatňuje?

Navrhovateľ sa môže obrátiť na sudcu v rodinných veciach prostredníctvom návrhu podaného na okresný súd. Tento návrh sa podáva na podateľni okresného súdu, ktorá o ňom informuje odporcu. Strany sporu nemusia byť na súde zastupované advokátom, pokiaľ návrh na určenie výživného nie je súčasťou rozvodového konania na základe trvalého rozvrátenia vzťahu alebo konania o rozluke. V takýchto prípadoch je zastupovanie advokátom na súde povinné.

Navrhovateľ musí v každom prípade predložiť sudcovi všetky dokumenty dokazujúce jeho potreby. Ide napríklad o potvrdenie o príjme, potvrdenie o nezdaniteľnosti, potvrdenie o nezamestnanosti alebo dlhodobej pracovnej

neschopnosti, doklady o nájmomnom, úveroch, nezaopatrených deťoch a nákladoch na výživu a výchovu atď.

7 Som povinný zaplatiť poplatky za začatie súdneho konania? Ak áno, aká je ich pravdepodobná výška? Ak nemám dostatočné finančné prostriedky, môžem získať právnu pomoc na pokrytie trov konania?

Spomedzi nákladov, s ktorými treba počítať v prípade súdneho konania, je potrebné spomenúť súdne poplatky a iné trovy konania. Neúspešnej strane môže súd nariadiť celkovú alebo čiastočnú náhradu trov úspešnej strany. Môže byť nutné počítať aj s odmenou advokáta.

Osoby, ktorých príjmy sa pokladajú za nedostatočné podľa luxemburského práva, majú právo na právnu pomoc. Na tento účel musia vyplniť dotazník, ktorý je k dispozícii na centrálnom oddelení sociálnej pomoci, a zaslať ho územne príslušnému predsedovi advokátskej komory.

Ak predseda advokátskej komory prizná právnu pomoc, vzťahuje sa na všetky náklady súvisiace s konaniami, postupmi alebo úkonmi, pre ktoré bola priznaná. Zahŕňa napríklad súdne a registračné poplatky, odmeny úradníkov, odmeny a výdavky advokátov, súdnych vykonávateľov, notárov, znalcov, svedkov, prekladateľov a tlmočníkov, náklady na osvedčenia o cudzom práve (*certificats de coutume*), cestovné náklady, poplatky súvisiace s registráciou, hypotékami a bremenami, ako aj náklady na prípadné uverejnenie v tlači.

8 Aký druh výživného súd pravdepodobne prizná? Ako sa vypočítava výška výživného? Ak sa zmenia životné náklady alebo rodinné pomery, môže byť rozhodnutie súdu o výživnom zmenené? Ak áno, ako (napr. systémom automatickej indexácie)?

- Forma výživného

Počas konania a po rozhodnutí o rozvode alebo rozluke má výživné najčastejšie formu mesačných platieb. Môže mať však aj podobu jednorazovej platby, ktorá môže mať formu peňažného alebo vecného plnenia.

Pokiaľ ide o príspevok na výživu a výchovu dieťaťa, výživné môže nadobudnúť formu mesačnej platby výživného alebo celkovej či čiastočnej priamej úhrady nákladov vynaložených v prospech dieťaťa. Napokon môže byť výživné poskytnuté vo forme užívacieho práva alebo práva na bývanie.

Ak strana, ktorá má poskytovať výživné, preukáže, že nie je schopná platiť výživné, súd jej môže nariadiť, aby osobu, ktorej má platiť výživné, u seba ubytovala, zaistila jej stravu a starala sa o ňu.

- Určenie výživného

Referenčná tarifná tabuľka neexistuje. Výška výživného sa vypočíta podľa zdrojov povinnej osoby a potrieb oprávnenej osoby.

- Indexácia

V záujme prispôsobenia výživného zmenám životných nákladov môže sudca aj bez návrhu rozhodnúť, že výživné bude indexované podľa zákonnej úpravy.

- Úprava výšky výživného

V prípade zmeny okolností je možné výšku výživného upraviť, a to jeho zvýšením, znížením alebo dokonca zrušením, pokiaľ nebolo vyplatené vo forme jednorazovej platby v rámci rozvodu. Pokiaľ medzi stranami nedôjde k dohode, úpravu výživného nariadi súd.

Súd má takisto právo zmeniť výšku výživného, na ktorej sa strany dohodli. Toto právo sa uplatňuje nielen v prípade, že došlo k zmene danej situácie oprávnenej osoby a povinnej osoby, ale aj v prípade, že nedošlo k nijakej zmene, ak sudca uzná, že výška výživného je nedostatočná alebo nadmerná.

Doba poberania výživného priznaného manželovi v prípade rozvodu na základe trvalého rozvrátenia vzťahu

nemôže prekročiť dobu trvania manželstva, okrem výnimočných okolností.

9 Ako a komu sa vypláca výživné?

Počas konania a po rozhodnutí o rozvode alebo rozluke sa výživné vypláca oprávnenému manželovi.

Príspevok na výživu a výchovu dieťaťa vypláca jeden z rodičov buď druhému rodičovi, alebo osobe, ktorej bolo dieťa zverené do starostlivosti. Keď dieťa dosiahne plnoletosť, sudca môže rozhodnúť (alebo rodičia sa môžu dohodnúť), že sa tento príspevok bude v plnej miere alebo sčasti vyplácať dieťaťu.

10 Ak príslušná osoba (osoba povinná na plnenie výživného) neplatí výživné dobrovoľne, ako ju možno k tomu donútiť?

Oprávnená osoba má viaceré prostriedky, aby donútila nespolupracujúcu povinnú osobu zaplatiť výživné:

Občianskoprávne prostriedky:

Oprávnená osoba má viaceré možnosti:

- V prípade rozvodu môže požiadať sudcu v rodinných veciach prostredníctvom návrhu podaného na okresný súd o nariadenie zrážok zo mzdy alebo z iného príjmu (vrátane dôchodku a renty) bývalého manžela a z akýchkoľvek ďalších súm splatných tretími stranami, a to v pomere a za podmienok stanovených súdom bez toho, aby tým boli dotknuté práva tretích osôb. Toto rozhodnutie podlieha preskúmaniu v prípade zmeny okolností.
- Oprávnená osoba môže využiť bežné opatrenia na vymáhanie výživného, t. j. zablokovanie (napríklad bankového účtu), obstaranie hnutel'ného majetku (auto, šperky atď.) a obstaranie nehnuteľnosti (dom, pozemok atď.), na základe súdneho rozhodnutia alebo exekučného titulu.

Trestnoprávne prostriedky:

Oprávnená osoba môže podať trestné oznámenie z týchto dôvodov:

- Opustenie rodiny je možné potrestať odňatím slobody od jedného mesiaca do jedného roka a pokutou od 251 EUR do 2 500 EUR alebo iba jedným z týchto trestov (článok 391a trestného zákonníka (*Code pénal*)). V takomto prípade sa predpokladá, že povinná osoba sa vyhýba všetkým alebo niektorým zákonným vyživovacím povinnostiam voči oprávnenej osobe tak, že odmieta plniť svoje povinnosti napriek tomu, že ich plniť môže, alebo že z vlastnej viny nie je schopná tieto povinnosti plniť.

Uvedené sa týka vyživovacej povinnosti rodičov voči svojim deťom, vzájomnej vyživovacej povinnosti manželov a vyživovacej povinnosti adoptívnych rodičov voči adoptovaným deťom.

Trestnému stíhaniu za porušenie zákona predchádza úradne zaznamenaná výzva (*interpellation*), ktorú osobe povinnej na plnenie výživného odovzdá príslušník polície Luxemburského veľkovoľvodstva. Ak nie je známe miesto pobytu osoby povinnej na plnenie výživného, výzva sa nevyžaduje.

- Podvodnú platobnú neschopnosť je možné potrestať odňatím slobody od šiestich mesiacov do troch rokov a pokutou od 500 EUR do 12 500 EUR alebo iba jedným z týchto trestov (článok 391b trestného zákonníka). V tomto prípade sa predpokladá, že povinná osoba ešte pred súdnym rozhodnutím spôsobila alebo zhoršila svoju platobnú neschopnosť zvýšením pasív alebo znížením aktív alebo zatajením svojho majetku s cieľom vyhnúť sa výkonu rozhodnutia vydaného občianskoprávnym súdom vo veci výživného.

Podľa článku 391b trestného zákonníka sa za rovnocenné takému rozhodnutiu považujú súdne rozhodnutia a dohody schválené súdom týkajúce sa povinnosti poskytovať platby, podporu alebo príspevky na uspokojovanie potrieb rodiny, ako aj určenie výživného obsiahnuté v dohodách uzavretých pred rozvodom dohodou.

11 Opíšte prosím stručne prípadné obmedzenia výkonu, najmä normy na

ochranu dlžníka a premlčacie alebo prekluzívne lehoty vo vašom systéme.

Nedoplatky týkajúce sa trvalej a doživotnej renty a výživného sú premlčané po piatich rokoch.

12 Existuje nejaká organizácia alebo správny orgán, ktorá mi môže pomôcť pri vymáhaní výživného?

Na návrh oprávnenej osoby môže Národný fond solidarity (*Fonds national de solidarité*) vymáhať akékoľvek výživné splatné manželovi, predkovi alebo potomkovi. Pri sumách, ktoré má vymôcť, fond vstupuje do práv a záruk, ktoré má oprávnená osoba z hľadiska vymáhania výživného. Keď sa povinnej osobe oznámia sumy, ktoré sú predmetom vymáhania, povinná osoba musí zaplatiť tieto sumy predsedovi Národného fondu solidarity.

13 Môžu subjekty (vládne alebo súkromné) úplne alebo čiastočne plniť vyživovaciu povinnosť namiesto osoby povinnej na plnenie výživného?

Národný fond solidarity môže za určitých podmienok vyplácať výživné namiesto povinnej osoby. Žiadosť o platbu musí oprávnená osoba alebo jej zákonný zástupca predložiť predsedovi Národného fondu solidarity.

Túto žiadosť predseda alebo jeho splnomocnenec prijme, ak oprávnená osoba dokáže, že:

- a) má zákonné bydlisko v krajine a ona sama alebo jej zákonný zástupca tam žije už päť rokov,
- b) výživné je určené súdnym rozhodnutím vykonateľným v Luxemburskom veľkovevodstve,
- c) celkové alebo čiastočné vymáhanie výživného sa nedalo dosiahnuť efektívne opatreniami na výkon rozhodnutia podľa súkromného práva,
- d) sa nachádza v zložitej ekonomickej situácii.

Aj keď podmienka uvedená v písmene c) nie je splnená, žiadosť je prijatá, ak sa použitie opatrení na výkon rozhodnutia javí ako neúspešné alebo ak má povinná osoba miesto pobytu v zahraničí. O prípadných sporoch rozhoduje zmierovací sudca (*juge de paix*) v mieste bydliska oprávnenej osoby. Návrhy sa podávajú do štyridsiatich dní od oznámenia rozhodnutia predsedu.

Oprávnené osoby majú zo zákona právo na právnu pomoc. Od prijatia žiadosti až do ukončenia platieb zo strany fondu oprávnená osoba nemôže proti povinnej osobe podniknúť žiadne kroky na vymoženie predmetného výživného.

14 Ak som v tomto členskom štáte a osoba povinná na plnenie výživného má bydlisko v inej krajine:

14.1 Môže mi orgán štátnej správy alebo súkromná organizácia v tomto členskom štáte poskytnúť pomoc?

Podľa Newyorského dohovoru z 20. júna 1956 a nariadenia Rady (ES) č. 4/2009 z 18. decembra 2008 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti sa môže navrhovateľ s miestom pobytu v Luxembursku, ak má povinná osoba miesto pobytu v zahraničí, obrátiť na generálneho prokurátora (*Procureur Général d'Etat*).

Generálny prokurátor v rámci svojej právomoci ako ústredný orgán postúpi návrh a priložené dokumenty ústrednému orgánu krajiny, v ktorej má miesto pobytu povinná osoba, aby tento ústredný orgán mohol pomôcť navrhovateľovi dosiahnuť vyplácanie splatného výživného.

14.2 Ak áno, ako je možné kontaktovať príslušný orgán štátnej správy alebo súkromnú

organizáciu?

Osoba oprávnená na výživné podáva návrh odosielajúcemu orgánu, teda generálnemu prokurátorovi, a používa pri tom rôzne formuláre podľa nariadenia Rady (ES) č. 4/2009.

Procureur Général d'Etat (Generálny prokurátor)

Cité Judiciaire
Bâtiment CR
L-2080 Luxembourg

15 Ak som v inej krajine a osoba povinná na plnenie výživného je v tomto členskom štáte:

15.1 Môžem podať návrh priamo orgánu štátnej správy alebo súkromnej organizácii v tomto členskom štáte?

Navrhovateľ, ktorý má miesto pobytu v inej krajine ako Luxembursko, sa musí obrátiť na ústredný orgán krajiny, v ktorej má miesto pobytu. Nemôže sa priamo obrátiť na luxemburskú organizáciu alebo správu.

15.2 Ak áno, ako je možné kontaktovať uvedený orgán štátnej správy alebo súkromnú organizáciu a aký typ pomoci mi môžu poskytnúť?

Neuplatňuje sa.

16 Je tento členský štát viazaný Haagskym protokolom z roku 2007?

Áno.

17 Ak tento členský štát nie je viazaný Haagskym protokolom z roku 2007, ktoré právo sa použije na pohľadávky na výživné podľa jeho predpisov medzinárodného práva súkromného? Ktoré sú zodpovedajúce predpisy medzinárodného práva súkromného?

18 Aké sú pravidlá prístupu k spravodlivosti pri cezhraničných prípadoch v rámci EÚ podľa štruktúry kapitoly V nariadenia o vyživovacej povinnosti?

V prípade návrhov založených na nariadení EÚ je právna pomoc úplne bezplatná pre osoby oprávnené na výživné mladšie ako 21 rokov, a to bez ohľadu na ustanovenia vnútroštátnych právnych predpisov.

19 Aké sú opatrenia, ktoré prijíma tento členský štát, aby zabezpečil fungovanie aktivít opísaných v článku 51 nariadenia o vyživovacej povinnosti?

S cieľom umožniť ústrednému orgánu poskytovať pomoc určenú podľa článku 51 nariadenia o vyživovacej povinnosti Luxembursko prijalo 3. augusta 2011 zákon o uplatňovaní tohto nariadenia EÚ, ako aj nariadenie veľkovožvodu, ktorým sa vykonávajú články 2 a 3 uvedeného zákona z 3. augusta 2011 (*Mémorial* A č. 175 z 12. augusta 2011).

Tieto zákonné ustanovenia umožňujú generálnemu prokurátorovi priamy prístup k určitým databázam.

Súvisiace odkazy:

[Legilux](#)

Táto webová stránka je súčasťou portálu [Vaša Európa](#).

Privítame vašu [spätnú väzbu](#), pokiaľ ide o užitočnosť poskytnutých informácií.

■ Posledná aktualizácia: 16/12/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.